

Udskriftsdato: 13. december 2025

KEN nr 9359 af 24/04/2017 (Gældende)

**Ankestyrelsens principafgørelse 23-17 om dækning af merudgifter —
dækning af tabt arbejdsfortjeneste - langvarig og indgribende lidelse -
spædbørn - allergi - for tidligt fødte**

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: 2015-2112-59887

Ankestyrelsens principafgørelse 23-17 om dækning af merudgifter — dækning af tabt arbejdsfortjeneste - langvarig og indgribende lidelse - spædbørn - allergi - for tidligt fødte

Principafgørelsen fastslår

Forældre, der forsørger et barn i hjemmet med nedsat funktionsevne, kan få dækket merudgifter ved forsørgelsen af barnet og kompensation for tabt arbejdsfortjeneste.

Retten til hjælp er blandt andet betinget af, at barnet har en betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk og langvarig lidelse.

Risiko for en lidelse er ikke nok

Barnets lidelse skal både være langvarig og indgribende.

Ved langvarig forstås, at lidelsen normalt skønnes at vare et år eller mere. Med indgribende lidelse forstås, at lidelsen skal være af en sådan karakter, at den har alvorlige følger i den daglige tilværelse.

Der skal konstateres en lidelse eller funktionsnedsættelse hos barnet, før det kan vurderes, om lidelsen er langvarig og indgribende. Det er derfor ikke tilstrækkeligt, at barnet er i en særlig risikogruppe for at blive ramt af en lidelse.

For tidligt fødte

Den generelle risiko for, at for tidligt fødte børn kan få udviklingsmæssige senfølger, er ikke tilstrækkelig til, at forældrene har ret til dækning af merudgifter og tabt arbejdsfortjeneste.

Spædbørn, der er disponeret for allergi

Spædbørn, der er disponeret for allergi, men hvor allergien ikke er brudt ud, har ikke en langvarig og indgribende lidelse. Det gælder, selv om begge forældre har den samme allergi, og barnet derfor er dobbeltdisponeret. Forældrene har derfor ikke ret til dækning af merudgifter.

I den konkrete sag havde en mor ikke ret til dækning af merudgifter til mælkeerstatningspræparater, da barnet ikke havde en langvarig og indgribende lidelse. Det forhold, at barnet var arveligt disponeret for mælkeallergi, og der således var en risiko for, at barnet ville udvikle allergi, var ikke nok, til at moren var omfattet af den personkreds, der har ret til dækning af merudgifter.

Baggrund for at behandle sagen principielt

Ankestyrelsen har behandlet sagen principielt. Det har vi gjort for at afklare, om forældre til et barn, der er allergisk disponeret, er omfattet af den personkreds, der har ret til at få dækket merudgifter ved forsørgelsen af barnet. Sagen skal afklare, om der kan dækkes merudgifter til mælkeerstatningspræparater, selv om allergien endnu ikke er kommet i udbrud.

Reglerne

Love og bekendtgørelser

Lov om social service (serviceloven), senest bekendtgjort i lovebekendtgørelse nr. 369 af den 18. april 2017.

- § 41, stk. 1, 1. pkt., om merudgifter ved forsørgelsen af et barn med betydelig og varigt nedsat funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse.

Bekendtgørelse om tilskud til pasning af børn med handicap eller langvarig sygdom nr. 32 af den 21. januar 2015

- § 1, stk. 2, om indgribende lidelse.
- § 1, stk. 4, om langvarig lidelse.

Praksis

Gældende:

Følgende principafgørelser er brugt ved afgørelsen og gælder stadig:

18-17

Når et barn lider af fødevareallergi, herunder mælkeallergi og laktoseintolerans, kan det ikke i sig selv begrunde, at forældrene er omfattet af personkredsen for dækning af merudgifter og tabt arbejdsfortjeneste. Det er ikke diagnosen, der er afgørende, men den samlede vurdering af, om lidelsen for det enkelte barn har alvorlige følger i den daglige tilværelse.

10-17:

Der kan først bevilges merudgifter og tabt arbejdsfortjeneste, når det er tilstrækkelig godtgjort, at barnet eller den unge har en indgribende lidelse eller betydelig funktionsnedsættelse, som er længerevarende og dermed ikke er af mere forbigående karakter.

Hvis det er tilstrækkelig godtgjort, at barnet har en betydelig funktionsnedsættelse, som der i lang tid frem over vil være behov for at kompensere for følgerne af, er det ikke afgørende, om barnet eller den unge har fået en egentlig diagnose.

Kasserede:

Følgende principafgørelser er kasserede og gælder ikke længere (historisk):

O-34-98:

Der kunne ikke ydes kompensation for tabt arbejdsfortjeneste til moderen til et rask barn, selvom barnet måtte anses for at befinde sig i en helt særlig risikogruppe for vuggedød. Begrundelsen var, at barnet ikke kunne anses for omfattet af persongruppen, som alene omfatter børn med fysisk eller psykisk handicap

Praksis er indarbejdet i denne principafgørelse.

C-21-01:

En mor til et for tidligt født barn havde, på baggrund af en konkret individuel vurdering af barnets lidelse, ret til kompensation for tabt arbejdsfortjeneste og dækning af merudgifter.

Ankestyrelsen fandt således i det konkrete tilfælde, at et for tidligt født barn var omfattet af personkredsen om indgribende langvarig lidelse.

Ankestyrelsen lagde vægt på, at der var tale om et for tidligt født barn, hvor perioden efter fødslen blev kompliceret af koldbrand i mavesækken, hvilket medførte at barnet fik fjernet en stor del af mavesækken. Ankestyrelsen lagde endvidere vægt på, at barnet som følge af den komplicerede nyfødthedsperiode fik flere infektioner, herunder en alvorlig blodgiftning med salmonella, som medførte hospitalsindlæggelse.

Praksis er indarbejdet i denne principafgørelse.

C-22-01:

En mor til et meget for tidligt født barn havde, på baggrund af en konkret individuel vurdering af barnets lidelse, ret til kompensation for tabt arbejdsfortjeneste.

Ankestyrelsen fandt således i det konkrete tilfælde, at et for tidligt født barn var omfattet af personkredsen om indgribende langvarig lidelse.

Ankestyrelsen lagde vægt på, at der var tale om et meget for tidligt født barn med svær umodenhed, lav fødselsvægt og med en alvorlig lidelse i form af lungeforandringer (bronkopulmonal dysplasi).

Praksis er indarbejdet i denne principafgørelse.

C-25-02:

En mor til et for tidligt født barn havde efter en konkret vurdering ikke ret til hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste, da der ikke var konstateret en indgribende kronisk eller langvarig lidelse hos barnet.

Det forhold, at for tidligt fødte børn generelt har øget risiko for at få alvorlige komplikationer ved infektioner, og at det var hensigtsmæssigt, at barnet blev passet i hjemmet i nogle måneder efter barselsorloven, var ikke tilstrækkeligt til at blive omfattet af reglen om hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste.

Praksis er indarbejdet i denne principafgørelse.

C-19-04:

Moderen til et for tidligt født tvillingepar havde ikke ret til merudgiftsydelse til dækning af eventuelle nødvendige merudgifter ved forsørgelsen af børnene, da Ankestyrelsen efter en konkret vurdering ikke fandt, at der var tale om betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse hos det ene eller begge børn.

Ankestyrelsen lagde blandt andet vægt på, at der ikke var konstateret betydelig nedsat funktionsevne eller indgribende lidelse, da børnene blev udskrevet fra sygehuset. Det forhold, at børnene var indlagt i ca. 11½ uge som følge af den for tidlige fødsel, var ikke tilstrækkeligt til, at der var tale om en indgribende langvarig lidelse i relation til reglerne om merudgiftsydelse.

Ankestyrelsen fandt heller ikke, at den generelle risiko for at for tidligt fødte børn kan få udviklingsmæssige senfølger var tilstrækkelig til at blive omfattet af reglerne om merudgiftsydelse.

Praksis er indarbejdet i denne principafgørelse.

Vejledninger

Vi har også anvendt Vejledning om særlig støtte til børn og unge og deres familier. Vejledning nr. 9007 af 7. januar 2014 med de ændringer, der følger af vejledning nr. 9047 af 28. januar 2015

- Pkt. 167, om betydelig og varigt nedsat funktionsevne og indgribende, kroniske eller langvarige lidelser.
- Pkt. 175, om kost og diætpræparater.

Den konkrete afgørelse

Du har klaget over kommunens afgørelse om afslag på dækning af merudgifter til modermælkserstatning. Kommunen afgjorde sagen den 19. november 2015.

Ankestyrelsen har nu afgjort din sag.

Resultatet er:

- Du har ikke ret til dækning af merudgifter til modermælkserstatning.

Det betyder, at vi stadfæster kommunens afgørelse, da vi er kommet til samme resultat.

Vi beklager den lange sagsbehandlingstid. Det skyldes, at sagen har været under principiel behandling.

Begrundelse for afgørelsen

Sådan vurderer vi sagen

Ankestyrelsen vurderer, at din datter ikke havde en indgribende kronisk eller langvarig lidelse.

Hvad er afgørende for resultatet

Vi lægger vægt på, at du søger om dækning af merudgifter til modernælkserstatning, da din datter er arveligt disponeret for mælkeallergi.

Vi lægger afgørende vægt på, at der alene var risiko for, at hun ville udvikle allergisk sygdom. Hun havde således ikke allergi endnu, da kommunen traf afgørelse i sagen.

Vi er opmærksomme på, at der ifølge de lægelige oplysninger var tale om en særlig risiko for, at hun ville udvikle allergi, og at lægen derfor tilrådede, at I anvendte et højt hydrolyseret modernælkserstatningsprodukt i de første 4 levemåneder. Det ændrer dog ikke på resultatet, da det ikke var godtgjort, at hun havde en indgribende kronisk eller langvarig lidelse.

Oplysningerne fremgår særligt af erklæring vedrørende allergiforebyggelse til allergidisponerede spædbørn af den 28. oktober 2015, fra børneafdelingen, og din klage af den 22. november 2015.

Om reglerne

Det følger af servicelovens § 41, stk. 1, 1. pkt., at personkredsen for dækning af nødvendige merudgifter er forældre til børn med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse.

Det fremgår af bekendtgørelsen om tilskud til pasning af børn med handicap eller langvarig sygdom, § 1, stk. 2 og 4, at en indgribende lidelse i den sammenhæng betyder, at lidelsen skal være af en sådan karakter, at den har alvorlige følger i den daglige tilværelse. Langvarig lidelse betyder, at lidelsen kan forventes at vare et år eller mere.

En ordlydsfortolkning af bestemmelserne fører til, at barnet skal have en lidelse eller nedsat funktionsevne for, at forældrene kan have ret til dækning af merudgifter. Først når barnet har en lidelse eller nedsat funktionsevne er det muligt at vurdere, om lidelsen er indgribende og langvarig.

En risiko for, at barnet rammes af en eller anden lidelse, er ikke tilstrækkeligt til at få støtte efter reglerne om merudgifter. Vi henviser til praksis på området:

Det følger af principafgørelse 10-17, at der først kan bevilges merudgifter og tabt arbejdsfortjeneste, når det er tilstrækkelig godtgjort, at barnet eller den unge har en indgribende lidelse eller betydelig funktionsnedsættelse, som er længerevarende og dermed ikke er af mere forbigående karakter.

Det forhold, at et barn lider af fødevareallergi, herunder mælkeallergi og laktoseintolerans, kan ikke i sig selv begrunde, at forældrene er omfattet af personkredsen for dækning af merudgifter og tabt arbejdsfortjeneste. Det er ikke diagnosen, der er afgørende, men den samlede vurdering af, om lidelsen for det enkelte barn har alvorlige følger i den daglige tilværelse. Vi henviser til 18-17.

Den generelle risiko for, at for tidligt fødte børn kan få udviklingsmæssige senfølger, anses heller ikke for at være tilstrækkelig til at blive omfattet af reglerne om merudgiftsydelse. Det forhold, at for tidligt fødte børn generelt har øget risiko for at få alvorlige komplikationer ved infektioner, er ikke tilstrækkeligt til at

blive omfattet af reglen om hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste. Det gælder ifølge praksis, selv om det kan være hensigtsmæssigt, at barnet blev passet i hjemmet i nogle måneder efter barselsorloven. Vi henviser til principafgørelserne C-19-04 og C-25-02.

Endelig følger det af principafgørelse O-34-98, at der ikke kunne ydes kompensation for tabt arbejdsfortjeneste til moderen til et rask barn, selvom barnet måtte anses for at befinde sig i en helt særlig risikogruppe for vuggedød. Begrundelsen var, at barnet ikke kunne anses for omfattet af persongruppen, som alene omfatter børn med fysisk eller psykisk handicap. Principafgørelsen kan også anvendes i forholdt til dækning af merudgifter, da det er en betingelse for både dækning af merudgifter og tabt arbejdsfortjeneste, at barnet har en betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse.

Mødebehandling

Sagen er behandlet på møde. På mødet stemmer deltagerne om resultatet. Der er enighed om afgørelsen.

Bemærkninger til klagen

Du har oplyst at du ikke er enig i kommunens afgørelse, da din datter er arveligt disponeret for mælkeallergi. Selv om hun ikke hører under personkredsen i servicelovens § 41, mener du, at der er ret til tilskud. Som begrundelse herfor henviser du til punkt 175, i vejledning om særlig støtte til børn og unge og deres familier. Her står der:

”For så vidt angår spædbørn, som på grund af en allergisk disposition må formodes at have behov for diætkost i form af mælkeerstatningspræparater, kan der ydes hjælp til dækning af de nødvendige erstatningspræparater, selv om allergien endnu ikke er kommet i udbrud. Det er dog en betingelse, at kommunalbestyrelsen skønner, at der foreligger tilstrækkelig dokumentation for, at den kroniske lidelse vil bryde ud, hvis erstatningspræparaterne ikke anvendes. Der ydes ikke regionalt tilskud, jf. ovenfor, til forebyggelse af komælksallergi. ”

Som vi har redegjort for under ”Om reglerne”, har vi behandlet sagen på grundlag af en fortolkning af lovreglernes ordlyd og Ankestyrelsens gældende praksis. Der kan derfor ikke lægges særskilt vægt på vejledningens tekst.